

آمریکا، آذری جهرمی را تحریم کرد

● ایسنا: سایت وزارت خزانه‌داری آمریکا روزگذشته از اضافه‌شدن نام محمدجواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات ایران به لیست تحریم‌های این کشور خبر داد. تویتر این وزارتخانه نیز علت تحریم آذری جهرمی را سانسور اینترنتی در ایران خوانده است.

فرج کمیجانی از زندان آزاد شد

● فرج کمیجانی ذیل حکم عفو و تخفیف محکومان محاکم عمومی و انقلاب که مورد موافقت رهبری قرار گرفت، از زندان آزاد شد. او در گفت‌وگو با ایلنا، از آزادی خود در پی موافقت رهبر انقلاب با عفو و تخفیف برخی محکومان محاکم عمومی و انقلاب خبر داد. این عضو شورای‌عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان، در دوم مهر ۹۸ در پی اجرائی شدن حکمی که در سال ۹۴ برای او صادر شده بود، برای تحمل محکومیت خود به زندان منتقل شد که هفته پیش مقام معظم رهبری با پیشنهاد حجت‌الاسلام‌والمسلمین رئیسی مبنی بر عفو و تخفیف مجازات برخی محکومان محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضائی نیروهای مسلح و تعزیرات حکومتی موافقت کردند. در میان غفوشدگان، افرادی دارای محکومیت امنیتی (ازجمله تعدادی از اهالی رسانه و دانشجویی) بودند که پس از طی فرایند قانونی در قوه قضائیه با پیشنهاد رئیس دستگاه قضا، در نامه‌ای مستقل به رهبر انقلاب مشمول این عفو، تخفیف و تبدیل مجازات شدند.

پیام وزیر کشور به مناسبت هفته بسیج

● ایسنا: وزیر کشور در پیامی به مناسبت هفته بسیج، بسیج را یکی از زیباترین شجره‌های طبیه بوستان انسان‌ساز انقلاب خواند. در پیام عبدالرضا رحمانی‌فضلی آمده است: «توجه و دقت در ماهیت شکل‌گیری بسیج یگانه رمز موفقیت این تدبیر تاریخی است که تمام توان انسان‌های آزادی‌خواه و رستگار و جویای حق و آزادی‌گری را در برابر جبهه باطل بسیج کرد و امروز با گذشت چهار دهه از شکل‌گیری بسیج مستضعفین شاهد صدور موفقیت‌آمیز آن به قلوب انسان‌های طالب رهایی از قید و بند دنیا و اندیشه نظام باطل سلطه هستیم».

امیرمحمد حسینی؛ در دومین روز از ماه آذر متولد شد. خراسان زادگاهش بود و ۴۲ سال بعد در خرداد ۱۳۵۶ از دنیا رفت؛ فرسنگ‌ها دورتر از زادگاه خود در انگلستان. علی شریعتی از آن دست اندیشمندانی است که هنوز نسبت خود با جامعه و فضای دانشگاهی را حفظ کرده است. هرچند این نسبت با گذشت چهار دهه از انقلاب اسلامی تغییرات زیادی هم کرده است؛ شاید به‌همین‌دلیل است که مقصود فراستخواه، جامعه‌شناس سرشناس، در اواخر دهه ۸۰ از نوشریعتی‌گرایی سخن می‌گوید. نوشریعتی‌گرایی از سال ۹۵ نیز در قالب سمپوزیوم‌هایی دنبال شده و همچنان بحث‌هایی زیادی با محور اندیشه‌های شریعتی می‌گیرد. آنچه امروز در سالروز تولد شریعتی مورد بحث قرار گرفته، موضوع مردم در افکار و اندیشه‌های سیاسی اوست. اینکه مردم در آرای شریعتی چه جایگاهی دارند و دموکراسی در اندیشه‌های او چطور تبیین می‌شود. احسان شریعتی استاد فلسفه و فرزند او، سعید مدنی جامعه‌شناس و صادق زیباکلام، استاد دانشگاه، گفتارهایی در این زمینه ارائه دادند. احسان شریعتی همچنین به «شرق» می‌گوید مجلس بزرگداشت دکتر شریعتی که قرار بود امروز (شنبه) در بنیاد ایشان برگزار شود، به‌دلیل اتفاقات اخیر لغو شده است.

صادق زیباکلام: با اندیشه‌های شریعتی به دموکراسی نمی‌رسیم

چندسال پیش در دوران اصلاحات کتابی با عنوان از دموکراسی تا مردم‌سالاری دینی نوشتم که در آن به بررسی اندیشه‌های سیاسی دکتر شریعتی پرداختم. در این کتاب همه حرف من این است که با افکار شریعتی به‌هیچ‌وجه به دموکراسی یا مردم‌سالاری نمی‌رسیم، زیرا عقاید او ستیزه‌جویانه، رادیکال و انقلابی است و کارکرد آن به‌چالش‌کشیدن رژیم شاه بود، اما در افکار و اندیشه‌های سیاسی شریعتی درباره نظام جایگزین رژیم شاه و نظام دیکتاتوری چیزی نیست، به‌ویژه وقتی به کتاب امت و امامت ایشان رجوع کنید. البته این کتاب باعث شد که خانم سوسن شریعتی آزرده‌خاطر شوند و مقاله‌ای در نقد من نوشتند، اما همچنان معتقد هستم که با افکار و عقاید شریعتی به دموکراسی نمی‌رسیم. نکته

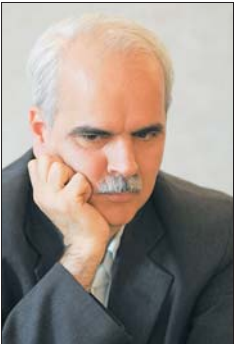
دیگری که درباره ایشان وجود دارد، نزدیکی به افکار و عقاید انقلابی چپ‌گرایانه است. نکته سوم غرب‌ستیزیودن شریعتی درست مثل آل‌احمد و سایر اندیشمندان ضدغرب اسلام‌گراست. این سه شاخصه در این اندیشمندان وجود دارد. باید توجه کنیم که همین سه شاخصه و جنبه از شخصیت شریعتی بعد از انقلاب برجسته شد که هر سه با دموکراسی فاصله دارند و جنبه‌های دیگر شخصیت او یروپالی پیدا نکردند. بنابراین افکار و اندیشه‌های شریعتی به دموکراسی ختم نمی‌شود.

احسان شریعتی: شریعتی به نوعی دموکراسی رادیکال معتقد است

«مردم» در اندیشه شریعتی از جهان‌بینی فلسفی او می‌آید؛ جایی که می‌گوید در جهان بینی توحیدی و خوانش قرآنی در حوزه‌های اجتماعی، تاریخی و اقتصادی می‌توانید جای «الله»، «ناس» بگذارید؛ یعنی در همه عرصه‌های تاریخی، اجتماعی و اقتصادی مردم نماینده خدا هستند و اراده خدا از آستین خلق بیرون می‌آید. به‌این‌ترتیب مبنای مردم‌سالاری در اندیشه شریعتی، نوع توحید، جهان‌بینی و هستی‌شناسی اوست. حال این سؤال مطرح است که نمایندگی خداوند از نظر دینی بر چه کسانی است؟ در طول تاریخ تنوع‌گراسی‌ها روحانیون را نماینده خداوند می‌دانند، اما در بینش شریعتی مردم نماینده خداوند هستند. همان‌طور که اشاره کردم، مبنای نظام سیاسی شریعتی جهان‌بینی فلسفی اوست که شامل چهار عنصر «ناس» به معنای مردم، قانونمندی، تصادف و نقش شخصیت‌های تاریخی است. شخصیت‌های تاریخی و تصادف نسبت به مردم و قانون وجه

احسان شریعتی به بهانه ۸۶ سالگی تولدپدرش در گفت و گو با «شرق»

به دموکراسی رادیکال اعتقاد داشت

فرعی دارند و به‌این‌ترتیب عنصر سازنده اجتماعات و تعیین‌کننده سرنوشت جامعه مردم هستند؛ بنابراین از لحاظ هستی‌شناسی و فلسفه تاریخی، بینش شریعتی، مردم‌محور و مردم‌گرایانه است. اما سوءتفاهمی که درباره کتاب امت و امامت ایجاد شده به نقشی‌بازمی‌گردد که شریعتی برای روشنفکر قائل است.البته این کتاب در سال ۴۸ نوشته شده است؛ در آنجا دو سؤال مطرح بود؛ سؤال اول اینکه آیا مردم به آگاهی برای تحول‌خواهی نیاز ندارند. از نظر شریعتی این آگاهی لازم است و تا وقتی این‌آگاهی و امکان تغییروتحول به وجود نیامده باشد، صرف توجه به مسائل مادی کافی نیست. شریعتی معتقد است که در آن برهه تاریخی نقش روشنفکران اهمیت پیدا می‌کند و آنها باید به صحنه بیایند و این آگاهی را منتقل کنند. بنابراین اصولا بحث دکتر شریعتی مربوط به حوزه دیگری است و به ولایت که ترمی عرفانی است ارتباط ندارد. سؤال‌های بعدی که پیش آمد این بود که روشنفکران باید در قدرت هم دخالت کنند؟ و دموکراسی باید به شکل گذار باشد یا لیبرال؟

شریعتی در آن مقطع به دموکراسی برای دوره گذار قائل بود که تحت‌تأثیر جنبش‌های چپ در کشورهایی بود که به سوی دموکراسی پیش می‌رفتند. این جنبش‌ها به دموکراسی متعهد و هدایت‌شده قائل بودند. از سوی دیگر او در مذهب خاص تشیع به این قائل است که در دوره غیبت، دوره امامت خاص پایان می‌یابد و دموکراسی آغاز می‌شود. بااین‌همه سیر اندیشه شریعتی تکامل دارد. او سال‌های بعد ایده دخالت در قدرت از

سوی روشنفکران را نفی می‌کند و بنابر تجربه سرنوشت جنبش‌های چپ و کشورهای جهان‌سوم مثل الجزایر که به دموکراسی نینجامیده، به دموکراسی رادیکال روی می‌آورد.شریعتی به معنای فلسفی به نوعی دموکراسی رادیکال معتقد است. دموکراسی مستقیم شورایی را ایدئال خود می‌داند که از نمونه آتن شروع می‌شود و تا مدینه پیامبر را دربر می‌گیرد. این دموکراسی مستقیم در برابر دموکراسی‌های غیرمستقیم که حاکم هستند، قرار می‌گیرد. در این نوع عده‌ای نمایندگی مردم را غصب می‌کنند و گاهی تبدیل به قشری می‌شوند که در برابر مردم قرار می‌گیرند. مثل جنبش جلیقه‌زردهای فرانسه و رشد انواع جنبش‌های پوپولیستی در جهان.شریعتی به‌عنوان یکی از معلمان انقلاب ایران علیه استبداد، بعضا خوب فهمیده نشده است. تفکر او مردم‌سالارانه بود و استقلال، آزادی و عدالت جزئی از آرمان‌های شریعتی بود. این مسئله در اندیشه‌های او تا تحقق طرح‌های توسعه‌ای که به عدالت و آزادی بینجامد همچنان باقی است، چراکه مشکلاتی که وجود دارد نشان می‌دهد اندیشه اعتراضی شریعتی همچنان مطرح و مدافع خواست‌های حق‌طلبانه مردم است و از مسئولان می‌خواهد رفتار و شیوه برخورد و مدیریت و نحوه گزارش را اصلاح کنند.

سعید مدنی: شریعتی به‌طور قطع به دموکراسی اعتقاد داشت

با توجه به شرایط کنونی، در سالروز تولد شریعتی باید بیش از هر زمان دیگری به دیدگاه‌ها و نظرات او بازگردیم. چه کسی می‌تواند تحت تأثیر آرای شریعتی باشد و نسبت به آنچه بر مردم و به‌ویژه فرودستان می‌گذرد، بی‌تفاوت باشد. به سؤال شما بازگردیم،بر اساس آرای شریعتی و منظر او برای شناخت نگاه یک اندیشمند نسبت به مردم باید به تبیین و تحلیل او از انسان بپردازیم. بر اساس دیدگاه شریعتی انسان سه خصوصیت عمده دارد. انسان موجودی خودآگاه، انتخاب‌کننده و آفریننده است. به‌این‌ترتیب منشأ تمام خصوصیات دیگر انسان‌ها این سه ویژگی است. شریعتی بر اساس شناختی که از انسان در منابع و قرآن داشت، معتقد بود که انسان صاحب اراده و انتخاب است و برای این انتخاب آگاهی و شعور دارد.

ادامه در صفحه ۱۵

الو شرق ۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۰۴۶۹۹۰۳۰۰

● **خروج سخت:** چرا محل خروج مسافران مترو ایستگاه شهدا را حصارکشی کرده‌اند، درحالی‌که قبلا مسافران به راحتی می‌توانستند از ایستگاه خارج شوند. دلیل مسئولان مترو برای این کار چیست؟

مهناب چراغعلی

● **پساک خودروها خوانا نیستند:** پساک برخی خودروهای سنگین خوانا نیست. سابقا رانندگان ملزم به نصب پساک به طور خوانا و با حروف و اعداد درشت قابل دید بودند. با گذشت زمان و تغییر رؤسای راهنمایی و رانندگی، رسیدگی به این مسئله به فراموشی سپرده شده است و در صورت تخلف و فرار راننده از محل، خودروها قابل شناسایی نیستند.

کیارش اشراقی

● **طرح ارسال پیامکی قبض‌های آب و فاضلاب در اصفهان** برای مردم دردسر جدیدی شده است، زیرا از مشترکان خواسته‌اند که فقط با ارسال شماره تلفن خود به شماره ۱۵۲۲ و سپس شماره‌گیری عدد ۹ این کار را برای ارسال صورت‌حساب قبض آب انجام دهند، ولی اخیرا این شماره همیشه اشغال است و امکان تماس با آن وجود ندارد و از مراجعه حضوری هم اظهار بی‌اثربودن می‌کنند. واقعا با این اوضاع و این سردرگمی‌ها مردم چه باید بکنند؟!

یک مخاطب

● **برخلاف گفته‌های مسئولان و قول‌وقرارهای آنها،** قیمت اغلب کالاها و اجناس و نرخ اغلب خدمات بالا رفته و همچنان سیر صعودی خود را طی می‌کند و این در حالی است که مسئولان قول داده بودند قیمت‌ها هیچ تغییری نمی‌کند؛ مثلا همین دیروز کرایه اسنپ از شهرک خانه اصفهان به پُل شبیری در ابتدای خیابان مطهری اصفهان که قبلا حدود هشت، ۹ هزار تومان بود، ۱۷ هزار تومان شد! که برای طی این مسافت نه‌چندان دور بسیار گران است و نشان‌دهنده افزایش کلی کرایه‌ها و قیمت‌ها پس از افزایش سه برابری قیمت بنزین و تأثیر آن بر همه مخارج و هزینه‌های زندگی است ، آن‌هم با کنترل‌هایی که قرار بوده است انجام شود! به نظر من روش صحیح پایین‌آوردن مصرف بنزین، ترویج استفاده از خودروی هیبریدی است.

یک مخاطب

ریمونددویل

RAYMOND WEIL

GENEVE

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran